

6. Наказ Міністерства внутрішніх справ України 30.12.2014 № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні» зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 р. за № 252/26697.

7. Наказ Державного комітету України з водного господарства від 29.04.1998 р. №46 «Методика упорядкування водоохоронних зон річок України».

8. Постанова Кабінету Міністрів України №486 від 08.05.1996 р. «Порядок визначення розмірів і меж водоохоронних зон і режиму ведення господарської діяльності в них».

9. СОУ 42.1-37641918-096:2012 Виробничі норми природних втрат дорожньо-будівельних матеріалів.

10. Постанова КМУ від 10 грудня 2008 р. № 1070 «Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів».

11. Наказ Державного комітету статистики України від 13.11.2008 № 452 «Про затвердження Методики розрахунку викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря від транспортних засобів».

12. Збірник показників емісії забруднюючих речовин в атмосферне повітря різними виробництвами. – УкрНЦТЕК, Донецьк, 2004, Том 1.

13. ДСТУ НБВ.1.1-35:2013 Настанова з розрахунку рівнів шуму в приміщеннях і на територіях.

14. ДБН В.1.1-31:2013 Захист територій, будинків і споруд від шуму.

15. Державними гігієнічними нормативами "Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)".

16. Методи гідроекологічних досліджень поверхневих вод / О.М. Арсан, О.А. Давидов, М.Ю. Євтушенко, В.М. Жукинський. – Київ : Логос Україна, 2006. – 406 с.

17. СНиП 2.01.14-83 Определение расчетных гидрологических характеристик.

18. ДБН А.2.1-1-2014 Інженерні вишукування для будівництва.

19. ДБН В.2.1-10-2009 Основи та фундаменти споруд. Основні положення проектування.

20. Закону України «Про природно-заповідний фонд України» від 16 червня 1992 р № 2456-ХІІ.

21. Водний Кодекс України від 6 червня 1995 року № 213/95-ВР.

22. Земельний Кодекс України від 25 жовтня 2001 року № 2768-ІІІ.

23. Закон України «Про екологічну мережу України» від 24 червня 2004 року № 1864-ІV.

24. Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 8 червня 2000 року № 1805-ІІІ.

25. ДБН А.3.1-5:2009 Організація будівельного виробництва.

26. Временная методика оценки ущерба, наносимого рыбным запасам в результате строительства, реконструкции и расширения предприятий, сооружений и других объектов и проведения различных видов работ на рыбохозяйственных водоемах». – Утверждена Министерством рыбного хозяйства СССР 18 декабря 1989 года, Госкомприроды СССР 20 октября 1989 года, Согласована Минфином СССР 21 декабря 1989 года.

УДК 504.6

Катрага Ірина Петрівна, магістр спеціальності «Екологія» КВНЗ Вінницька академія неперервної освіти.

Науковий керівник: **Поліщук В.М.** к.г.н., доцент кафедри екології, природничих та математичних наук КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти».

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ВІДНОВЛЕННЯ ГІДРОЛОГІЧНОГО ЗАКАЗНИКА «ЗЕЛЕНІ КРИНИЦІ»

Анотація. На основі запропонованої оцінки визначено вплив на довкілля планової діяльності з відновлення гідрологічного заказника «Зелені криниці» в межах Погребищенського району Вінницької області по наступним показникам: клімат і

мікроклімат; повітряне середовище; геологічне середовище; водне середовище; ґрунти; рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти; іхтіофауну. Метою оцінки впливу на довкілля є визначення доцільності і прийнятності планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, санітарних державно-правових та заходів щодо забезпечення екологічної безпеки навколишнього природного середовища.

Ключові слова: оцінка впливу на довкілля, планова діяльність, атмосферне повітря, геологічне середовище, водне середовище.

Summary. Based on the proposed assessment, the environmental impact of the planned sludge treatment activities of the hydrological reserve «Zeleni krynytsi» within the Pogrebyshchenskyi districts of Vinnytsia region has been determined according to the following components: climate and microclimate; air environment; geological environment; aquatic environment; soils; flora and fauna, protected areas; ichthyofauna. The purpose of the environmental impact assessment is to determine the feasibility and acceptability of the planned activity and to justify the economic, technical, organizational, sanitary state-legal and measures to ensure environmental safety of the environment.

Key words: environmental impact assessment, planned activities, atmospheric air, geological environment, aquatic environment.

Постановка проблеми. Зростаюча кількість зарегульованих водойм, необхідність збереження в них чистої прісної води, активна господарська діяльність на прилеглий до водосховища частини водозбору (малому водозборі) визначають необхідність створення прибережних водоохоронних зон.

Створення та експлуатація штучно зарегульованих водойм супроводжуються зміною природних умов, як самої водойми, так і прилеглої навколишньої території. Відчутні зміни в природі малих водойм часто визначають терміни їх ефективної експлуатації. Водойми швидко заносяться, забруднюються, а потім замулюються і заростають. Планове будівництво і експлуатація дозволяють в достатній мірі повно і обґрунтовано організувати систему їх охорони.

Об'єкт дослідження – оцінка впливу діяльності від очистки ставка «Шкільний» на річці Вовчинець.

Предмет дослідження – чинники, які визначають вплив на стан природного середовища в результаті проведення робіт з розчистки ставка «Шкільний» на річці Вовчинець.

Мета роботи – запропонувати ефективну систему оцінки впливу на навколишнє природне середовище від проведення робіт з розчистки ставка «Шкільний» на річці Вовчинець.

Результати та їх обговорення. «Зелені криниці» – гідрологічний заказник місцевого значення, було створено рішенням 11 сесії 23 скликання Вінницької обласної ради від 17.12.1999 (далі – Заказник) [1]. Заказник загальною площею 26 гектарів розташований на території Левківської сільської ради Погребищенського району Вінницької області в кв. 63 в користуванні Вінницького обласного комунального спеціалізованого лісгосподарського підприємства «Віноблагроліс» (землекористувач) в 700 метрах від траси в напрямку Вінниця-Погребище. Охоронне зобов'язання на Вінницьке обласне комунальне спеціалізоване лісгосподарське підприємство «Віноблагроліс» зареєстроване в Державному управлінні екології та природних ресурсів у

Вінницькій області за №7/555 ГідЗМ від 20.01.2004. Положення про гідрологічний заказник місцевого значення «Зелені криниці», затверджене наказом Державного управління охорони навколишнього природного середовища у Вінницькій області від 15.06.2012 №63 «ОД». Одразу 3 джерела ґрунтової води б'ють з-під землі на цій ділянці, даючи початок річці Рось [2].

Заказник являє собою обводнене високотравне болото з переважанням рогозу широколистоного, що утворює тут густі й високі зарості. У флорі заказника представлені типові болотні види, осока омська несправжньо-смикавцева, струнка; вех широколистяний, омег водяний, калюжниця болотна, калюжниця рогата, чистець болотний, водяний перець, валеріана висока та інші (рис. 1).

Рис. 1 – Загальний вигляд гідрологічного заказника «Зелені криниці»

Доглядові роботи за Заказником не проводилися тривалий час, що призвело до замулення джерел та руйнування гідротехнічних споруд. Тому, на даний час гідрологічний заказник знаходиться у занедбаному стані [3].

Здійснення планової діяльності передбачається на території Заказника. Запланована планова діяльність відповідає вищезазначеним вимогам. Планова діяльність тобто її площа/межі (площа відновлення ставу – 0,544 га, площа благоустрою – 11596 м²) не призведе до негативного впливу на стан природного середовища так як джерела впливу на довкілля як такі відсутні (рис. 2).

Рис. 2 – Ситуаційна схема з нанесенням площі/меж планової діяльності

Відновлення гідрологічного режиму має проводитись шляхом розчистки русла річки Рось. Розчищення повинно виконуватися єдиним плесом, без ухилу по дну.

Проектна довжина розчищення ділянки русла річки Рось – 570 м., відмітка дна – 1,8 м., що не перевищує природного заглиблення русла річки в минулому, проектна глибина води в плесі – 1,5 м. Проектна ширина русла на більшій його довжині 25 м – 1,5 м по дну і 25 м – по верху, укладання укосів виїмки 1:2. Основні роботи по розчищенню русла здійснюються за допомогою дизельного екскаватора.

Спочатку вздовж берегів річки влаштовується дамба обвалування з верхньочетвертинних дрібнозернистих сірих пісків. Дамба обвалування влаштовується довжиною 54 м, шириною 4,0 м. дамба обвалування буде служити одночасно берегом річки. Для заїзду на дамбу обвалування будівельної техніки влаштовується тимчасовий під'їзд. По закінченню розчищення русла річки здійснюється планування укосів берегів і дамби обвалування за допомогою екскаватора з ковшем-планувальником. Порівняння основних показників розчищення русла річки Рось приведені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Порівняння основних показників розчищення русла (витік) річки Рось

№ з/п	Найменування показників	Один. виміру	показники	
			існуючі	проектні
1	Довжина	м	-	570
2	Площа водного дзеркала	га	0,544	0,585
3	Площа благоустрою території	га	-	1,16
4	Об'єм поглиблення	м ³	-	3028
5	Об'єм води плеса	м ³	-	9024,6
6	Середня глибина	м	1,0	1,6
7	Найбільша глибина	м	1,2	1,8
8	Розчистка русла річки	м	-	383

Всі роботи по розчищенню русла річки Рось потрібно виконувати в після нерестовий період та в світлий час доби.

Загальні об'єми виїмки ґрунтів при розчищенні русла річки Рось становлять 9024 м³. Донні відкладення являють собою в минулому родючі ґрунти, змиті з сільськогосподарських та лісових земель і відкладені на дні русла. Суттєвою домішкою у відкладах є органічні речовини рослинного і тваринного походження – осад відмерлих водних рослин і тварин. Розроблювальні ґрунти потенційно родючі, після їх проморожування впродовж 1-2-х зим вони знесолюються, структуруються, збагачуються ґрунтовою мікрофауною і можуть використовуватись для залуження, створення зелених насаджень, а також для городництва і садівництва.

Після закінчення наміву, зневоднення і підсихання ґрунтів поверхня вирівнюється з утворенням мінімальних поперечних уклонів $i = 0,002$ (20 см на 100 м) для відведення поверхневої води. Ґрунти, розроблені екскаватором драглайн при вирівнюванні берегів русла, розплановуються на місці.

Загальна тривалість будівельно-монтажних робіт – 6 місяців, в тому числі підготовчий період – 30 днів, основний період – 114 днів.

Кількість робітників, зайнятих в будівельно-монтажних роботах – 8 осіб.

З метою запобігання забруднення навколишнього середовища проектом організації будівництва прийнято:

- влаштування тимчасових доріг;
- зрізання рослинного ґрунту до проведення будівельних робіт та тимчасове зберігання його на будівельному майданчику для використання при благоустрої території після проведення будівельно-монтажних робіт;
- організація пункту мийки коліс на виїзді з будівельного майданчика.

Вплив планованої діяльності на навколишнє середовище полягає у привнесенні в навколишнє середовище чи вилучення з нього будь-якої матеріальної субстанції або інші дії, що викликають зміни стану навколишнього середовища.

Джерелами потенційного впливу планованої діяльності з відновлення гідрологічного режиму Гідрологічного заказника «Зелені криниці», а саме розчистки витoku річки Рось, на даній ділянці на навколишнє середовище є будівельна техніка, яка буде використовуватися в процесі розчистки – бульдозери, екскаватори, автотранспорт, газова сварка (при потребі). В період виконання робіт від будівельної техніки будуть здійснюватися неорганізовані викиди деяких забруднюючих речовин в атмосферне повітря. По закінченні розчистки дія даних джерел впливу на навколишнє середовище буде відсутня.

Постійні організовані джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на проектованому об'єкті відсутні.

Висновки. Даним проектом розглядається виконання робіт щодо відновлення гідрологічного режиму Гідрологічного заказника «Зелені криниці», що розташований за межами села Ординці на території Левківської сільської ради Погребищенського району Вінницької області.

З аналізу наданих матеріалів літературних і інших джерел можна зробити наступне резюме:

1. Постійні джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря на проектованому об'єкті відсутні.
2. В ході планованої діяльності вплив на геологічне середовище відсутній.
3. Негативний вплив на водне середовище буде тільки в період розчистки.
4. Негативного впливу проектованого об'єкта після розчистки на водне середовище не відбудеться.
5. Розчистка річки Рось призведе до розкриття підземних джерел живлення водойми, що буде позитивно впливати на гідрологічний та гідробіологічний стан річки.
6. Після закінчення розчистки глибина та швидкість течії збільшаться, що позитивно позначиться на процесах самоочищення річки, та умовах життєдіяльності водних організмів.
7. Негативного впливу планованої діяльності на рослинний і тваринний світ, а також на заповідні об'єкти спричиняться не буде.

8. В період розчистки будуть утворюватися тимчасові неорганізовані викиди забруднюючих речовин при роботі спецтехніки та зварювальних роботах, але після закінчення розчистки цих джерел не буде.

9. В період розчистки утворюватися тимчасові будівельні та побутові відходи, які видаляються по закінченні розчистки.

10. Соціальна організація прилеглих територій, умови проживання місцевого населення, діяльність житлово-цивільних об'єктів в ході планованої діяльності поліпшиться.

Таким чином, в результаті проведеної оцінки впливу на довкілля планової діяльності щодо відновлення гідрологічного режиму Гідрологічного заказника «Зелені криниці», що розташований за межами села Ординці на території Левківської сільської ради Погребищенського району Вінницької області, можна зробити наступний висновок: планова господарська діяльність не призводить до негативного впливу на поверхневі водні об'єкти, ґрунти, підземні води і геологічне середовище, рослинний та тваринний світ, а вплив на атмосферу – в межах встановлених нормативів.

Список використаних джерел

1. Рішенням 11 сесії 23 скликання Вінницької обласної ради від 17.12.1999 р.
2. Зелені криниці – Wikiwand – [Електронний ресурс] режим доступу: <http://www.wikiwand.com/uk>.
3. Екологічна безпека Вінниччини [Монографія] / За заг. ред. Олександра Мудрака. – Вінниця: ВАТ “Міська друкарня” – 2008. – 456 с.

УДК 504.6

Горбатенко Оксана Борисівна, магістр спеціальності «Екологія» КВНЗ Вінницька академія неперервної освіти.

Науковий керівник: **Поліщук В.М.** к.г.н., доцент кафедри екології, природничих та математичних наук КВНЗ Вінницька академія неперервної освіти.

ОЦІНКА ВПЛИВУ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПО ВІДНОВЛЕННЮ СТАВУ «ШКІЛЬНИЙ» В МЕЖАХ ВОВЧИНЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ КОЗЯТИНСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація. На основі запропонованої оцінки визначено вплив на довкілля планової діяльності з відновлення ставу «Шкільний» в межах Козятинського району Вінницької області по наступним компонентам: клімат і мікроклімат; повітряне середовище; геологічне середовище; водне середовище; ґрунти; рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти; іхтіофауну. Метою оцінки впливу на довкілля є визначення доцільності і прийнятності планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, санітарних державно-правових та заходів щодо забезпечення екологічної безпеки навколишнього природного середовища.

Ключові слова: оцінка впливу на довкілля, планова діяльність, атмосферне повітря, геологічне середовище, водне середовище.

Summary. Based on the proposed assessment, the environmental impact of the planned sludge treatment activities of the the pond «Shkilnyi» within the Kosiatsynskiy districts of Vinnytsia region has been determined according to the following components: climate and microclimate; air environment; geological environment; aquatic environment; soils; flora and fauna, protected areas; ichthyofauna. The purpose of the environmental impact assessment is to determine the